

Sygn. akt II PSK 198/21

## POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa E. M.  
przeciwko P. [...] w W.  
o odprawę,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 15 grudnia 2021 r.,  
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 30 lipca 2020 r., sygn. akt III APa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddala wniosek pozwanego o zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 30 lipca 2020 r., oddalił apelację E. M. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 9 kwietnia 2019 r., mocą którego oddalono jej powództwo o zasądzenie odprawy pieniężnej w wysokości 265.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 2 lutego 2015 r. do dnia zapłaty.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że w Przedsiębiorstwie Państwowym „P.” w W. w 2014 r. prowadzona była restrukturyzacja i reorganizacja w celu zredukowania nadmiernie rozbudowanej kadry pracowniczej. W ocenie Sądu Apelacyjnego, wskazana restrukturyzacja i reorganizacja nie dotyczyły powódki, z którą pracodawca nie zamierzał rozwiązywać stosunku pracy i

faktycznie, po upływie okresu wypowiedzenia zmieniającego, zadania powódki były nadal realizowane.

W związku z wypowiedzeniem przez pozwanego ZUZP z 6 września 1999 r. i wejściem w życie nowego ZUZP z 12 września 2014 r. konieczne było wręczenie powódce wypowiedzenia zmieniającego. Okoliczność ta nie wypełnia przesłanek z art. 245 ust. 2 ZUZP z 6 września 1999 r., uprawniających do odprawy, bowiem nie dokonano reorganizacji lub restrukturyzacji, w wyniku których stanowisko powódki uległo likwidacji i w związku z tym doszło do rozwiązania stosunku pracy. W ocenie Sądu odwoławczego, nie chodziło bowiem o jakąkolwiek restrukturyzację lub reorganizację, ale o taką, która prowadziła do rozwiązania stosunku pracy, a więc związaną z rzeczywistą likwidacją nie tylko stanowiska, ale także i etatu.

Dnia 29 października 2014 r. E. M. otrzymała od pracodawcy wypowiedzenie warunków umowy o pracę w części dotyczących wszystkich obowiązujących warunków pracy i płacy wynikających z ZUZP z dnia 6 września 1999 r. Jako przyczynę wypowiedzenia wskazano potrzebę dostosowania indywidualnych warunków zatrudnienia do nowej sytuacji, powstałej w wyniku rozwiązania ZUZP z dnia 6 września 1999 r. W przypadku powódki, w wypowiedzeniu zmieniającym dokonano jedynie zmiany nazewnictwa jej stanowiska. Nie dokonano zmiany wysokości wynagrodzenia zasadniczego ani zakresu obowiązku. Powódce nie odebrano miesięcznej premii w wysokości 10% wynagrodzenia, zachowano dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych i dodatek stażowy oraz za pracę w porze nocnej. Powódka zachowała prawo do nagrody rocznej i odprawy emerytalnej, a także wprowadzono korzystniejsze regulacje dotyczące nagrody jubileuszowej. Dodatkowo pracodawca objął powódkę gwarancją zatrudnienia do 2017 r. W podsumowaniu Sąd Apelacyjny wskazał, że wypowiedzenie i wprowadzenie nowego ZUZP i związane z tym wypowiedzenie zmieniające wręczone powódce, nie było elementem prowadzonej w 2014 r. restrukturyzacji.

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik powódki, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących poważne wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.), a mianowicie wykładni pojęć „restrukturyzacji (...), reorganizacji powodujących zwolnienia pracowników

zawartych w art. 245 ust. 2 ZUZP z 6 września 1999 r., jak również zastosowania art. 245 ust. 2 pkt 3 ZUZP z 1999 r. Alternatywnie, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, bo jest ona oczywiście uzasadniona (naruszenie art. 378 § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 328 § 2 i art. 382 k.p.c.).

W odpowiedzi pozwany wniosł o wydanie orzeczenia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do merytorycznego rozpoznania.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego określenia, które przepisy wymagają wykładni, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów. Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. W przypadku powoływania się na rozbieżności w orzecznictwie konieczne jest także, choćby przykładowe, wskazanie orzeczeń, w których ten sam przepis prawa byłyby odmiennie wykładany. Wypada również dodać, iż nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.), analogicznie jak nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

W sprawie należy wskazać, że wykładnia art. 245 ZUZP obowiązującego u pozwanego była już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. W analogicznych sprawach, w których inni pracownicy odmówili przyjęcia nowych warunków pracy i płacy Sąd Najwyższy zgodnie przyjął, że rzeczywistą przyczyną wypowiedzenia warunków pracy i płacy było dążenie pracodawcy do dostosowania tych warunków do zmienionych wskutek wypowiedzenia dotychczasowego układu (z 1999 r.) i

zastąpienia go nowym (z 2014 r.). W rezultacie, nie można podzielić tezy, że przyczyną rozwiązania łączącej strony umowy o pracę była przeprowadzana przez pozwanego restrukturyzacja zatrudnienia, której elementem były wypowiedzenia zmieniające dokonane w wyniku wypowiedzenia ZUZP z 6 września 1999 r. (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 21 listopada 2019 r., II PK 88/18; z dnia 23 października 2019 r., II PK 73/18; z dnia 17 kwietnia 2018 r., II PK 36/17; z dnia 12 lutego 2020 r., II PK 177/18; z dnia 21 kwietnia 2021, II PSKP 23/21).

Istotą tych orzeczeń jest stwierdzenie, że znaczenie pojęcia restrukturyzacji nie może być oderwane od „stanowiska konkretnego pracownika”, gdyż to właśnie ze względu na indywidualną treść stosunku pracy ocenia się prawo do odprawy. Rzecz w tym, że ZUZP został wypowiedziany i uprawnienie do odprawy nie było już generalne (normatywne). Jest to moment zwrotny, bo po przyjęciu nowego ZUZP we wrześniu 2014 r. powódka otrzymała wypowiedzenie zmieniające nie ze względu na restrukturyzację, ale ze względu na potrzebę dostosowania treści indywidualnych stosunków pracy do nowego ZUZP.

Oddalenie powództwa i apelacji nie wynikało z „zawężenia” pojęcia restrukturyzacji, lecz z analizy indywidualnej sytuacji powódki, która uzasadniała stwierdzenie, że prowadzona w przedsiębiorstwie restrukturyzacja nie była przyczyną rozwiązania z nią stosunków pracy. To powódka zdecydowała, że dalej nie będzie pracować i dlatego w takiej sytuacji pozwany mógł odmówić jej prawa do odprawy na podstawie art. 245 ust. 2 pkt 3. Nie można zgodzić się z twierdzeniem, że Sąd powszechny zawęził stosowanie tego przepisu tylko do wypowiedzenia definitywnego.

Podsumowując, nowy ZUZP z 2014 r. uzgodniony ze stroną społeczną był odpowiedzią na dotychczasową sytuację. Sam w sobie stanowił samodzielną podstawę do dokonania wypowiedzenia zmieniającego warunki pracy i płacy. Celem wypowiedzeń zmieniających było dostosowanie warunków pracy i pracy do nowego ZUZP a nie definitywne rozwiązanie stosunków pracy. Ustanie zatrudnienia powódki nie nastąpiło zatem w wyniku restrukturyzacji przedsiębiorstwa (art. 245 ust. 2 ZUZP z 1999 r.).

Odnosząc się do alternatywnej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania, należy ocenić, że nie doszło do wydania orzeczenia sprzecznego z art. 378 § 1 w

związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 328 § 2 i art. 382 k.p.c. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wniosek pozwanego w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym podlegał oddaleniu, skoro odpowiedź na skargę kasacyjną została złożona z przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 398<sup>7</sup> § 1 k.p.c. W konsekwencji nie wywołuje ona skutków prawnych w zakresie zawartego w niej wniosku o zasądzenie kosztów procesu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2012 r., II PK 139/11, LEX nr 1167468).